

Občina Litija izvaja nekaj ukrepov za mlade, nima pa dokumenta, ki bi celostno opredelil uresničevanje javnega interesa na področju mladine. S tem odlokom se ureja položaj in delovanje mladih ter mladinska politika v občini Litija, zlasti pa se določa pogoje za sodelovanje mladine pri odločanju o za njih pomembnih odločitvah, uresničevanje javnega interesa pri dejavnostih za mlade, sodelovanje med formalnimi in neformalnimi oblikami združevanja mladine, področja delovanja mladine in nosilce mladinskih dejavnosti ter sofinanciranje delovanja mladinskih organizacij.

Področje za mladino je tako na lokalni, kot tudi na državni ravni zakonsko slabo urejeno. Določbe, ki zadevajo mladino, vsebujejo civilna, kazenska, delovnopravna in socialno varstvena zakonodaja, celotnega področja pa zaenkrat ne ureja še noben zakon.

Delno področje delovanja mladine ureja samo Zakon o mladinskih svetih. Ta ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje Mladinskega sveta Slovenije in lokalnih mladinskih svetov, ki sta pravni osebi zasebnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, kot jih določata zakon in njihovi temeljni aktu (ponavadi statut).

Predlog odloka o mladini v občini Litija ponuja izhodišče za ureditev področja za mladino v lokalni skupnosti, saj opredeljuje temeljne pojme in temeljne nosilce mladinske dejavnosti v občini in natančneje opredeljuje javni interes Občine Litija na področju

mladine. S tem Odlokom je predvidena ustanovitev Odbora za mladinska vprašanja, s katerim bo omogočen prenos informacij med mladimi in organi občine, hkrati pa dodatna skrb nad izvajanjem tega odloka in strateškimi usmeritvami na področju dejavnosti mladih v občini. Odbor za mladinska vprašanja je ključen tudi za pripravo Strategije za mlade v občini Litija, ki je priložnost za javno obravnavo mladinske problematike z vsemi zainteresiranimi javnostmi, pripomore pa tudi k dolgoročnejšim načrtom razvoja področja za mladino v občini. Način urejanja sofinanciranja mladinskih dejavnosti je v skladu s Statutom občine, Zakonom o javnih financah, Pravilnikom o postopkih za izvrševanje proračuna Republike Slovenije ter Zakonom o mladinskih svetih. Sofinanciranje mladinskih dejavnosti bo podrobneje določeno v Pravilniku o sofinanciranju mladinskih dejavnosti.

Prednost sprejetja Odloka o mladini je v postopni ureditvi položaja in delovanja mladine, v transparentnem delu in sofinanciranju mladinskih dejavnosti ter ustvarjanju pogojev za nadaljnji razvoj področja mladih v občini Litija.

Izvajanje odloka ima finančne posledice v delu, ki se nanaša na delovanje Odbora za mladinska vprašanja. Strošek bodo predstavljale sejnine. Finančne posledice prinese tudi financiranje delovanja Mladinskega sveta občine.

PRIPRAVLJALCI ODLOKA

Kaja Mlakar Agrež

občinska svetnica, prostovoljka

Matija Mohar

mladinski delavec, prostovoljec

Aljaž Zupan

društvo Iojtra, mladinski delavec, prostovoljec

Tina Trdin

društvo Iojtra, mladinska delavka, prostovoljka

Alenka Urbanc

direktorica zkmš

Alen Kraševc

mladinski delavec

marec 2018

PREDLAGATELJICA ODLOKA

Kaja Mlakar Agrež

občinska svetnica - Levica

PRAVNA PODLAGA

Na podlagi 27. člena zakona o javnem interesu v mladinskem sektorju (ZJIMS) (Uradni list RS, št. 42/10), 29. člena zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – ZLS-UPB2, 27/08 – odločba US RS, 76/08, 79/09 in 51/10), 2. člena zakona o mladinskih svetih (ZMS) (Uradni list RS, št. 70/00 in 42/10), ter 16. člena Statuta Občine Litija (Uradni list RS, 31/2017) je Občinski svet Občine Litija, na svoji ____ redni seji, dne ____ sprejel:

* dodati Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju

* dodati Zakon o skupnosti študentov

NAMEN IN CILJI

S tem odlokom občina Litija (v nadaljevanju: občina) ureja položaj in delovanje mladine v občini, zlasti pa opredeljuje pogoje za sodelovanje mladine pri odločanju o za njih pomembnih odločitvah, uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju, sodelovanje med formalnimi in neformalnimi oblikami združevanja mladine, področja delovanja mladine in nosilce mladinskih dejavnosti ter sofinanciranje delovanja mladinskih organizacij.

Cilj tega odloka je celovito urediti položaj mladih v občini, opredeliti strategijo razvoja mladih, povečati soodločanje mladih o odločitvah, ki vplivajo na življenje in delo mladih v lokalni skupnosti ter pospešiti razvoj lokalne mladinske politike z namenom zagotavljanja pogojev za uspešno doseganje avtonomije mladih v lokalni skupnosti.

DEFINICIJE

Posamezni izrazi, ki so uporabljeni v tem odloku, imajo enak pomen kot veljavni zakon, ki opredeljuje javni interes v mladinskem sektorju, razen če ta odlok določa drugače:

- **mladi v občini** so vsi državljani republike Slovenije, državljani držav članic Evropske unije ali tujci, ki živijo, delajo ali se izobražujejo v občini ter so stari med 15 in 29 let
- **mladinski sektor** so področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinsko delo
- **mladinsko delo** je prostovoljna, usmerjena aktivnost mladega posameznika v njegovem prostem času in je vezana na okolje zunaj družine, formalnega izobraževanja ali zaposlitve.
- **mladinski delavec** je poklic, ki vključuje različne tipe kadrov, predvsem v okviru organizacij v mladinskem sektorju
- **mladinska politika** je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju s predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami
- **organizacija v mladinskem sektorju** je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju, in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet

- **mladinska organizacija** je samostojno demokratično združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju
- **organizacija za mlade** je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga
- **strukturirani dialog** je odprt, pregleden, dolgoročen, nenehen in sistematičen dialog med mladimi in nosilci oblasti na državni in lokalni ravni v mladinskem sektorju
- **mladinska infrastruktura** je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), namenjen predvsem mladim, za izvajanje mladinskega dela
- **mladinski program** je skupek dejavnosti, ki ga izvaja mladinska organizacija, in poteka med vrstniki nepretrgoma skozi večji del leta ter vključuje večje število izvajalcev in aktivnih udeležencev
- **program za mlade** je program ukrepov v mladinskem sektorju, ki ga izvajajo organizacije za mlade, z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in organiziranost mladih, ter poteka nepretrgano skozi večji del leta in vključuje večje število aktivnih udeležencev.

PODROČJA MLADINSKEGA SEKTORJA

Področja mladinskega sektorja se nanašajo na:

- avtonomijo in učenje za življenje
- neformalno učenje in usposabljanje ter večanje kompetenc
- dostop do trga dela in razvoj podjetnosti
- skrb za mlade z manj priložnostmi v družbi
- prostovoljstvo, solidarnost in medgeneracijsko sodelovanje
- mobilnost in mednarodno povezovanje
- trajnostni razvoj mladih in njihovega delovanja v družbi
- zdravo življenje in preprečevanje različnih oblik odvisnosti
- dostop do kulturnih dobrin in spodbujanje ustvarjalnosti ter inovativnosti
- sodelovanje pri upravljanju javnih zadev v družbi

Vsa področja delovanja mladine morajo biti dostopna vsem mladim, ne glede na njihov družbeni položaj, starost, narodnost, jezik, raso, državljanstvo, spol, spolno usmerjenost, vrsto šolanja, veroizpoved in politično prepričanje ali katerokoli drugo osebno okoliščino.

Ustrezno delovanje mladinskega sektorja občina uresničuje z zagotavljanjem:

- pogojev za izvajanje in razvoj delovanja mladine
- sredstev za sofinanciranje mladinskih programov in projektov

AKTIVNOSTI MLADINSKEGA SEKTORJA

Aktivnosti mladinskega sektorja se nanašajo predvsem na:

- razvijanje samostojnega, aktivnega in kritičnega odnosa do družbene stvarnosti
- preprečevanje diskriminacije in socialne izključenosti
- izvajanje programov mladinskih centrov
- izobraževanje in usposabljanje za mladinsko delo
- spodbujanje prostovoljnega dela
- spodbujanje kreativnosti in zadovoljevanje interesov ter razvijanje interesnih oblik združevanja
- spodbujanje aktivnega preživljanja prostega časa
- spodbujanje raziskovalnega in ustvarjalnega dela
- zmanjševanje nasilja mladih in nad mladimi
- spodbujanje neformalnih oblik vzgoje in izobraževanja
- ozaveščanje in sprejemanje drugačnosti
- informiranje mladih in zmanjševanje odliva intelektualnega potenciala iz občine
- sodelovanje in aktivna participacija mladih v družbi
- spodbujanje javnega dialoga o družbenih vprašanjih
- izdajanje mladinskih periodičnih publikacij, ki so pomembne za delovanje in razvoj mladih
- vključevanje v nacionalne in mednarodne projekte
- organiziranje prireditev večjega obsega, namenjenih mladim

NOSILCI IN SUBJEKTI JAVNEGA INTERESA

Za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju na lokalni ravni so pristojni župan, občinski svet, občinska uprava in posebej za ta namen ustanovljena delovna telesa organov občine.

Subjekti javnega interesa v mladinskem sektorju na lokalni ravni so neformalne skupine mladih, različne mladinske organizacije in organizacije za mlade, Mladinski center, Mladinski svet lokalne skupnosti.

Med subjekte javnega interesa v mladinskem sektorju na lokalni ravni spadajo tudi mladinski delavci in ostali zainteresirani posamezniki.

MLADINSKE ORGANIZACIJE, IN ORGANIZACIJE KI IZVAJAJO DEJAVNOSTI NAMENJENE MLADIM

Mladinska organizacija v občini (v nadaljevanju: mladinska organizacija) je organizacija mladih s sedežem v občini ali organizacija mladih, ki deluje na območju občine, ter izpolnjuje pogoje za članstvo v mladinskem svetu lokalne skupnosti, opredeljene v Zakonu o mladinskih svetih.

Organizacije za mlade izvajajo dejavnosti namenjene mladim in opravljajo javno koristne dejavnosti za mlade v občini.

MLADINSKI SVET LOKALNE SKUPNOSTI

Mladinski svet občine Litija (v nadaljevanju: Mladinski svet) je krovna mladinska organizacija v občini in je organizirana v skladu z Zakonom o mladinskih svetih. Mladinski svet ima v občini status mladinskega predstavništva. V občini ima lahko samo en mladinski svet lokalne skupnosti status mladinskega predstavništva.

Delovanje Mladinskega sveta je sofinancirano s strani občine z namenom zagotavljanja kvalitetnega in kontinuiranega delovanja. Sredstva so zagotovljena v občinskem proračunu na samostojni postavki.

Občina financira Mladinski svet na podlagi predloženega letnega programa dela in finančnega načrta. Letni program delovanja zajema opis načrtovanega projektne in programskega delovanja Mladinskega sveta v enem letu, v skladu z nameni kot so opredeljeni v statutu Mladinskega sveta.

Mladinski svet dvakrat letno poroča o svojem delu Odboru za mladinska vprašanja, in sicer ob zaključku prvega polletja (najkasneje do 30. junija) in ob koncu leta (najkasneje do 31. decembra).

MLADINSKI CENTER LITIJA

Mladinski center je organizirano funkcionalno središče za mlade in osrednja organizacija za mlade v občini, ki ima sedež v občini in čigar organizacijo, dejavnosti, financiranje delovanja in prenehanje, določi občina z ustreznim ustanovitvenim aktom.

Praviloma je organiziran je kot samostojni javni zavod občine. V primeru, da je kot enota pridružen drugemu javnemu zavodu občine, mu mora biti zagotovljena čimvečja avtonomnost.

Mladinski center pridobiva sredstva za svoje programe na občinskih, državnih in mednarodnih razpisih, od sponzorjev in donatorjev, z lastno dejavnostjo in drugo.

Poleg mladinskega centra se lahko skladno z zakonom organizirajo tudi druge organizacije za mlade, ki so organizirane kot zavod, ustanova ali zadruga.

ODBOR ZA MLADINSKA VPRAŠANJA OBČINE LITIJA

Občinski svet občine Litija v namen celovite obravnave področja mladine imenuje Odbor za mladinska vprašanja občine Litija (v nadaljevanju: Odbor za mladinska vprašanja) kot posvetovalno telo Občinskega sveta.

Odbor za mladinska vprašanja sestavljajo:

- vsi svetniki aktualnega sklica Občinskega sveta, ki so ob nastopu mandata mlajši od 29 let
- predstavnik Mladinskega centra
- predstavnik Mladinskega sveta
- štirje mladi, izbrani na podlagi javnega povabila strokovni in zainteresirani javnosti

Odbor za mladinska vprašanja sam izvoli svojega predsednika in podpredsednika ter določi postopke dela.

Mandat Odbora za mladinska vprašanja traja tri leta.

DELOVANJE IN NALOGE ODBORA ZA MLADINSKA VPRAŠANJA

Odbor za mladinska vprašanja celovito obravnava področje mladine v občini in o tem sprejema mnenja in stališča.

O predlogih neposrednih in posrednih odločitev o mladini mora biti Odbor za mladinska vprašanja pravočasno obveščen. Predloge odbor obravnava na svoji seji in oblikuje mnenje, ki ga posreduje pristojnemu organu občine.

Odbor za mladinska vprašanja tako predvsem:

- skrbi za razvoj mladinskih dejavnosti
- sodeluje z občino, mladinskimi organizacijami in organizacijami za mlade v občini ter na regionalni in državni in mednarodni ravni
- pripravlja in obravnava strateške in razvojne programe na področju dejavnosti mladih in spremlja njegovo izvajanje
- pripravlja kratkoročne in dolgoročne načrte, ki temeljijo na potrebah mladih v občini ter jih usklajuje z nacionalnimi programi
- spremlja izvajanje Odloka za mlade in predlaga njegove morebitne popravke
- daje občinskim organom predloge in pobude ter mnenja o zadevah, ki se nanašajo na področje mladih v občini
- opozarja na problematiko, povezano z mladimi v občini in pripravlja pobude za reševanje le-te
- spremlja izvajanje mladinskih dejavnosti v občini

- obravnava pobude, ki jih na občino posredujejo mladi in so strateške narave ali zadevajo izvajanje lokalne mladinske politike, ter se do njih opredeli
- obravnava druga vprašanja povezana z mladino

Odbor za mladinska vprašanja, v sodelovanju z občinsko upravo pripravlja letna poročila o delovanju in problematiki mladine v občini ter jih posreduje javnosti.

Administrativna dela za Odbor za mladinska vprašanja opravlja občinska uprava.

Mladinski svet občine, mladinske organizacije in organizacije za mlade lahko občinskemu svetu ali Odboru za mladinska vprašanja pred obravnavo posredujejo nezavezujoče mnenje v zvezi z vsemi predlaganimi odločitvami, ki se nanašajo na področje mladinskega sektorja.

MLADINSKI PROGRAMI IN PROGRAMI ZA MLADE

Občina financira ali sofinancira mladinske programe in projekte, skladno s finančnimi zmožnostmi, za kar zagotavlja sredstva z občinskim proračunom.

Financiranje in sofinanciranje sta podrobneje urejena s posebnim pravilnikom.

Občina sofinancira mladinske organizacije, organizacije za mlade in programe za mlade:

- neposredno z ustanoviteljskimi obveznostmi do Mladinskega centra kot osrednje organizacije za mlade v občini
- s financiranjem delovanja Mladinskega sveta
- v skladu s Strategijo za mlade
- preko letnega javnega razpisa

MLADINSKA INFRASTRUKTURA

Občina z občinskim proračunom zagotavlja tudi sredstva za mladinsko infrastrukturo v skladu s potrebami mladinskega sektorja.

POMEN, PRIPRAVA IN SPREJEM STRATEGIJE ZA MLADE

Strategija za mlade je temeljni programski dokument, ki v skladu s tem odlokom opredeljuje prednostne naloge in ukrepe občine za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju na ravni lokalne skupnosti.

Pripravo Strategije za mlade vodi občinska uprava v sodelovanju z Odborom za mladinska vprašanja, Mladinskim centrom in Mladinskim svetom. V pripravo se vključi tudi zainteresirana javnost.

Strategijo za mlade sprejme Občinski svet na podlagi predloga Odbora za mladinska vprašanja.

STRUKTURA STRATEGIJE

Strategija se sprejema za obdobje štirih let in zajema predvsem:

- izhodišča in usmeritve razvoja mladinskega sektorja v občini
- vsebino in obseg dejavnosti mladih, ki se sofinancirajo iz javnih sredstev
- razvojne in strokovne naloge za razvoj mladinskega sektorja
- okvirna merila in cilje za finančno ovrednotenje
- izhodišča in usmeritve razvoja mladinskega centra
- predlog vključevanja mladinskih dejavnosti v dogajanja na državni in mednarodni ravni
- ukrepe za ohranjanje, povezovanje in razvoj mladinskega udejstvovanja v občini
- seznam in terminski plan večjih mladinskih prireditev v občini
- izhodišča in predlogi za promocijske dejavnosti občine na področju mladine
- opredelitev postopkov vsakoletnega poročanja in vrednotenja uresničevanja Strategije za mlade
- druge prioritete dejavnosti

PODROČJA STRATEGIJE

Glavna področja, ki jih v okviru mladinskega sektorja obravnava Strategija za mlade:

- neformalno izobraževanje mladih
- zaposlovanje mladih
- bivanjske razmere mladih
- zdravje in dobro počutje mladih
- mladinsko organiziranje
- participacija mladih
- prostovoljstvo mladih
- informiranje mladih
- mednarodno mobilnost mladih
- mednarodno povezovanje mladih
- vseživljenjsko učenje

ENOTNA GRAFIČNA PODOBA MLADINSKIH PROGRAMOV

Odbor za mlade imenuje strokovno komisijo in opredeli postopke za izbor grafične podobe, ki predstavlja mlade v občini (v nadaljevanju: mladinska grafična podoba).

Mladinska grafična podoba se uporablja pri izvedbi vseh mladinskih projektnih aktivnostih, ki so sofinancirane iz razpisa za mladinske projektne aktivnosti in drugih aktivnostih, ki jih sofinancira občina in za katere se pričakuje, da se jih bodo udeležili tudi mladi.

Za pravilno uporabo mladinske grafične podobe skrbi Mladinski center Litija.

Mladinsko grafično podobo se lahko tudi ustrezno pravno zaščiti.

člen 18

ČASOVNI OKVIR DOLOČB IZ ODLOKA

Odbor za mladinska vprašanja prične z delovanjem najkasneje v roku 6 mesecev od sprejema tega odloka.

Strategija za mlade mora biti sprejeta v roku 18 mesecev od sprejema tega odloka.

Pravilnik o financiranju delovanja Mladinskega sveta mora biti sprejet v roku 6 mesecev od sprejema tega odloka.

Pravilnik o sofinanciranju mladinskih organizacij in organizacij za mlade mora biti sprejet v roku 6 mesecev od sprejema tega odloka.

člen 19

VELJAVNOST ODLOKA O MLADIH

Ta odlok začne veljati in se uporabljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.